

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

4 Eylül 2026 tarihli ve 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Trakya'da TPAO'nun petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri kapsamında bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

Acele kamulaştırma kararının yalnızca mülkiyet hakkı bakımından değil, tarımsal üretim, mera ve orman varlığı, su kaynakları ve gıda güvenliği bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Çünkü karar kapsamında sondaj lokasyonlarının yansırı bunlara ulaşım yollarının, boru hatlarının, enerji nakil hatlarının, üretim kamplarının ve depolama tesislerinin kurulması amacıyla taşınmazların mülkiyetinin alınması veya üzerlerinde irtifak hakkı kurulması da öngörülmektedir.

Trakya Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim bölgelerinden biridir. Ergene Havzası'nda geniş bir tarımsal alan bulunmasına karşılık yeraltı ve yerüstü su kaynakları üzerindeki baskı yüksektir. Havzada sanayi, yerleşim ve tarımsal sulama aynı su kaynakları üzerinde yoğunlaşmaktadır. İklim değişikliği nedeniyle sıcaklıkların yükselmesi ve kuraklık baskısının artması da tarımsal sulama ihtiyacını daha kritik hale getirmektedir. Bu koşullarda enerji amacıyla gerçekleştirilecek acele kamulaştırmanın tarım arazilerinde doğrudan alan kaybının ötesinde etkileri bulunmaktadır. Yol, boru hattı, enerji hattı ve tesislerin tarım arazilerini bölmesi, küçük ve parçalı işletmelerin bütünlüğünün bozulması, sulama sistemlerinin etkilenmesi, mera ve orman alanlarının kullanıma açılması gibi etkiler de dikkate alınmalıdır.

Öte yandan kaya gazı üretimi ihtimali söz konusuysa, yüksek miktarda su kullanımı ve atık su yönetimi konusu tarım sektörü açısından çok daha önemli hale gelmektedir. Dolayısıyla Bakanlığın yalnızca kamulaştırılacak parsellerin tarımsal sınıfını belirlemesi yeterli olmayacak; acele kamulaştırmanın Trakya'nın tarımsal üretim kapasitesi ve su güvenliği üzerindeki toplam etkisini değerlendirmesi gerekecektir.

Bu çerçevede;

1. 11738 sayılı Karar kapsamında acele kamulaştırmaya konu olacak taşınmazların toplam tarım alanı, mera/otlak alanı ve orman alanı miktarı nedir? Bu alanların il ve ilçe bazındaki dağılımı nedir?
2. Kamulaştırma kapsamında kalan tarım arazilerinin arazi kullanım kabiliyeti sınıfları nelerdir? I., II. ve III. sınıf tarım arazilerinden kaç hektar alanın etkilenmesi beklenmektedir?
3. Bakanlığınız tarafından acele kamulaştırma kararı öncesinde, söz konusu taşınmazların tarımsal üretim açısından stratejik önemi ve alternatif alan bulunup bulunmadığı değerlendirilmiş midir? Değerlendirme yapılmışsa hangi kriterler kullanılmıştır?
4. Sondaj lokasyonları, yollar, boru hatları ve enerji nakil hatlarının tarım arazilerini parçalaması sonucunda ortaya çıkabilecek tarımsal bütünlük kaybı hesaplanmış mıdır?
5. Kamulaştırma nedeniyle doğrudan kullanılmayacak olsa bile yollar, boru hatları, tesisler ve güvenlik alanları nedeniyle dolaylı olarak tarımsal üretim kabiliyeti azalacak alan hesaplanmış mıdır?
6. Trakya'daki tarımsal üretimin önemli ölçüde yerüstü ve yeraltı su kaynaklarına bağlı olduğu dikkate alınarak, proje için kullanılacak suyun tarımsal sulama ile rekabet edip etmeyeceğine ilişkin bir su tahsis ve su bütçesi çalışması yapılmış mıdır?
7. Ergene Havzası'nda yeraltı suyu rezervleri, mevcut tahsisler, tarımsal sulama ihtiyacı, içme-kullanma suyu ve sanayi kullanımı birlikte dikkate alınarak, proje nedeniyle yeraltı su seviyelerinde oluşabilecek değişim modellenmiş midir?
8. Sondaj faaliyetlerinde kullanılacak suların ve ortaya çıkacak atık suların tarımsal sulama kaynaklarına karışması halinde oluşabilecek risklere karşı başlangıç su kalitesi ölçümleri ve sürekli izleme istasyonları kurulacak mıdır?
9. Proje kapsamında açılacak sondaj kuyuları, su ve atık su havuzları, yollar ve diğer tesislerin tarım alanları üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla tarım arazilerinin mümkün olduğunca parçalanmasını önleyen alternatif güzergâh ve lokasyon çalışması yapılmış mıdır?
10. Acele kamulaştırmaya konu taşınmazlar içinde büyük ova koruma alanı, mutlak tarım arazisi, özel ürün arazisi, dikili tarım arazisi veya benzeri özel koruma statüsüne sahip alanlar bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa hangi alanlardır?
11. Proje faaliyetlerinin sona ermesinden sonra kamulaştırılan tarım arazilerinin yeniden tarımsal üretime kazandırılabilmesi konusunda Bakanlığınızın teknik değerlendirmesi nedir? Özellikle sondaj, betonlama, ağır araç trafiği, atık su havuzları ve altyapı hatları nedeniyle bozulan toprakların rehabilitasyonu için bağlayıcı bir program bulunmakta mıdır?
12. Bakanlığınız, 11738 sayılı acele kamulaştırma kararının Trakya'nın tarımsal üretim kapasitesi, su güvenliği ve gıda arz güvenliği bakımından kamu yararı oluşturup oluşturmadığını değerlendirmiş midir? Değerlendirilmişse bu değerlendirmede enerji üretimi ile tarımsal üretim ve su güvenliği arasındaki fırsat maliyeti nasıl hesaplanmıştır?